

Sygn. akt III AUa 955/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Dorota Rzeźniowiecka

del. SSO Joanna Baranowska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 r. w Ł.

sprawy **L. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 25 czerwca 2014 r. sygn. akt VIII U 1302/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 955/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. odmówił L. K. ponownego obliczenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu ZUS podał, że nie pojawiły się, zgodnie z art. 114 Ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r.nr 153 poz. 1227 z późn. zm.) nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które miałyby wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

L. K. złożyła w dniu 26 marca 2014r. wniosek do Sądu Rejonowego w Łodzi o doliczenie do emerytury 5 lat pracy. Pismo zostało potraktowane jako odwołanie od decyzji z dnia 3 kwietnia 2014r. przekazane do Sądu, celem rozpoznania jako odwołanie od decyzji z dnia 3 kwietnia 2014r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Na rozprawie w dniu 25.06.2014r. wnioskodawczyni sprecyzowała odwołanie wnosząc o uwzględnienie 5 lat pracy w wymiarze 1/2 etatu w latach 1972-1984 w (...), P.. Stanowisko organu rentowego pozostało bez zmian.

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2014 roku w sprawie VIII U 1302/14 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz w postępowaniu przed organem rentowym.

L. K. urodziła się (...). W dniu 31 października 1986r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę i wniosła o jej wyliczenie na podstawie wynagrodzenia z 12 miesięcy od 1.12.1985r. do 30.11.1986r

Wnioskodawczyni pobiera świadczenie emerytalne od dnia (...), przyznane decyzją ZUS z dnia 11 grudnia 1986r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ZUS przyjął wynagrodzenie wnioskodawczyni z 12 miesięcy ((...)- (...)); wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 123,77% (po ubruttowaniu w 1996r.- 125,13%. W dniu 4 stycznia 2000r. wnioskodawczyni złożyła w organie rentowym świadectwa pracy z dodatkowego zatrudnienia za okres: 16.08.1973-16.08.1976r., 11.08.1978-31.12.1978r., 16.08.1981-5.09.1981r., 1.09.1981-31.12.1981r., 1.01.1982-14.05.1983r. -w wymiarze 1/2 etatu. Pismem z dnia 19 stycznia 2000r. ZUS poinformował wnioskodawczynię, że te okresy nie mają wpływu na wysokość świadczenia i nie mogą zostać doliczone do stażu pracy, ponieważ pokrywają się z okresem pracy już zaliczonym do stażu ubezpieczeniowego tj. 2.05.1972-31.01.1985r. na podstawie świadectwa pracy z Przedsiębiorstwa Państwowego - (...)-J.. Kolejny wniosek w tym przedmiocie wnioskodawczyni złożyła w dniu 31 stycznia 2000r. Nadto nieuwzględnienie w podstawie wymiaru jej świadczenia wynagrodzenia z pełnego etatu i połowy etatu przedstawiła w skardze do rzecznika Praw Obywatelskich. Wyjaśnienie tej kwestii przedstawił ZUS - wnioskodawczyni w piśmie z dnia 5 czerwca 2000r. W dniu 26 kwietnia 2001r. wnioskodawczyni złożyła kolejny wniosek o przeliczenie świadczenia, załączając zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z lat 1973- 1985 z Funduszu (...). Decyzją z dnia 11 maja 2001r. ZUS odmówił przeliczenia świadczenia, z uwagi na to, że wynagrodzenie wykazane w załączonym Rp-7 nie miało wpływu na wysokości pobieranej emerytury. Wnioskodawczyni nie złożyła odwołania od tej decyzji. W dniu 23 października 2006r. wnioskodawczyni ponownie złożyła wniosek o doliczenie pracy we wskazanych okresach. ZUS, pismem z dnia 21 listopada 2006r., wyjaśnił uwzględnione okresy ubezpieczenia. W dniu 18 grudnia 2006r. wnioskodawczyni złożyła kolejny wniosek o zaliczenie tych okresów do stażu pracy i podstawy wymiaru okresów, w których pracowała i osiągniętych zarobków w P. Funduszu (...). Decyzją z dnia 17 stycznia 2007r. ZUS odmówił przeliczenia podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni złożyła odwołanie do Sądu od decyzji z dnia 17.01.2007r. Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2007r. w sprawie VIII U 485/07 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie wnioskodawczyni. Wyrok jest prawomocny. W dniu 13 sierpnia 2009r. wnioskodawczyni złożyła ponowny wniosek o doliczenie do emerytury zatrudnienia w okresie 1973-1983r. Decyzją z dnia 31 sierpnia 2009r. ZUS odmówił doliczenia tego okresu do już uwzględnionego stażu ubezpieczeniowego i podstawy wymiaru. Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od tej decyzji do Sądu. Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2010r. w sprawie VIII U 2092/09 oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji z dnia 31.08.2009r. oraz od decyzji z dnia 29 czerwca 2010r. w przedmiocie zmiany kwoty świadczenia, gdyż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS , okazał się mniej korzystny od obecnego, wynoszącego 125,13% (na podstawie wynagrodzenia z 12 miesięcy XII.1985-XII.1986). W dniu 18 listopada 2010r. wnioskodawczyni złożyła kolejny wniosek w tym przedmiocie nie dołączając nowych dowodów w sprawie. Decyzją z dnia 3 grudnia 2010r. ZUS odmówił przeliczenia emerytury. Wyrokiem z dnia 23 lutego 2011r. w sprawie VIII U 8/11 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie wnioskodawczyni. Wyrokiem z dnia 11 października 2011r. w sprawie III AUa 480/11 Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację wnioskodawczyni od tego wyroku. Wnioskodawczyni udokumentowała wynagrodzenie za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Państwowym (...) w S. w okresie 2.05.1972-31.01.1985r. Za okres 2.05.1972r. do 31.12.1975r. ZUS przyjął minimalne wynagrodzenie obowiązujące w d. jednostkach gospodarki społecznej. ZUS hipotetycznie ustalili wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni z uwzględnieniem kwot wynagrodzeń z tytułu dodatkowego zatrudnienia w Funduszu (...) na podstawie złożonego Rp-7 z dnia 30.05.2004r., jednakże - tak obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, okazał się niższy od dotychczasowego: i tak wskaźnik wysokości podstawy wymiaru - z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od 1.01. 1976r. do 31.12.1985r. - 94,27 % , a z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia - 83,24 %.

Sąd Okręgowy oparł się dokumentach załączonych do akt sprawy, zawartych w aktach rentowych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne i wskazał, że zgodnie z treścią art. 114 Ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. nr 153 poz. 1227 z późn. zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeśli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Sąd Okręgowy przytoczył treść art.111 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz. 1227 z późn. zm.) i podniósł, że ZUS hipotetycznie ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni z uwzględnieniem kwot wynagrodzeń z tytułu dodatkowego zatrudnienia w Funduszu (...) na podstawie złożonego Rp-7 z dnia 30.05.2004r. , jednakże - tak obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, okazał się niższy od dotychczasowego: i tak wskaźnik wysokości podstawy wymiaru - z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od l. 01.1976r. do 31.12.1985r. - 94,27 % , a z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia - 83,24 %. Najkorzystniejszym jest zatem wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z wynagrodzenia wnioskodawczyni z 12 miesięcy (XIII.1985-XIII.986).

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła wnioskodawczyni zaskarżając wyrok w całości i zarzucając, że obliczona emerytura nie uwzględnia wszystkich okresów składkowych. W uzasadnieniu podniosła, że od 2000 roku dołącza do ZUS-u nowe świadectwa pracy zaś ZUS nie dolicza 5 lat składkowych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, a ponieważ została sporządzona przez podmiot nieprofesjonalny, z tego względu Sąd Apelacyjny wskazuje, że w pierwszej kolejności rozpatrzeniu będą podlegały zarzuty wynikające z naruszenia przez Sąd (...) instancji prawa procesowego, jako, że o naruszeniu prawa materialnego można mówić tylko wówczas, gdy nie istnieją żadne wątpliwości co do poczynionych przez ten Sąd ustaleń faktycznych w sprawie. Błąd subsumcji może być jedynie konsekwencją wadliwych ustaleń faktycznych, nigdy zaś odwrotnie. Tymczasem lakoniczna apelacja w swej znacznej części zmierzała do podważenia tych ustaleń. Apelująca w tym zakresie zarzuciła orzeczeniu Sądu (...) instancji błędne ustalenia stanu faktycznego stanowiącego podstawę wyrokowania, co mimo pewnej niefortunności stylistycznej Sąd Apelacyjny zinterpretował jako zarzut sprzeczności istotnych ustaleń w sprawie z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przyjętego za podstawę wyrokowania. W ocenie Sądu Apelacyjnego okazał się on nietrafny. W tej kwestii podnieść należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie wnioskowanym przez strony, zaś uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zgodnie bowiem z brzmieniem art. 328 §2 k.p.c., zgromadzone dowody poddał wnikliwej ocenie, ustalając stan faktyczny sprawy stanowiący podstawę do rozważenia zastosowania norm prawa materialnego. Zaskarżone orzeczenie poddaje się zatem w pełni kontroli. Odnosząc się natomiast do zarzutu błędnej oceny materiału dowodowego, wskazać należy, że zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c., Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału" a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przy czym skuteczne przedstawienie zarzutu dowolności w zakresie oceny przez Sąd (...) instancji zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wymaga wskazania którym konkretnie dowodom (w znaczeniu środkom dowodowym) Sąd ten niezasadnie przypisał walor wiarygodności, a którym tego waloru niezasadnie odmówił. Ponadto zgodnie z jednolitą linią orzecznictwa Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd przepisu art. 233 §1 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena. Konkretyzując to stwierdzenie apelująca powinna wskazać które dokumenty zebrane w sprawie przenoszą nieprawdziwą treść o faktach

będących podstawą rozstrzygnięcia, poczytywaną błędnie przez Sąd jako prawdziwą lub które z nich odzwierciedlały rzeczywisty stan rzeczy, Tymczasem żadna z jednostek redakcyjnych apelacji, nie wytyka Sądowi (...) instancji tego rodzaju uchybień.

Na rozprawie w dniu 25.06.2014r. wnioskodawczyni sprecyzowała odwołanie wnosząc o uwzględnienie 5 lat pracy w wymiarze 1/2 etatu w latach 1972-1984 w (...), P. do wysokości świadczenia. Podkreślić wymaga, że kwestia zaliczenia w/w okresu do stażu jak i wysokości emerytury była trzykrotnie przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawach: VIII U 485/07, VIII U 2092/09, VIII U 8/11, w których zapadły prawomocne wyroki oddalające odwołania.

Stosownie zaś do art. 114 ust. 1 ustawy prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu art. 114 ust. 1 wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr. 18, poz. 442/.

Środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury i renty, zgodnie z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10 poz. 49 ze zm.), są - dla pracowników - zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (aktualnie druk Rp-7) albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

W prawie ubezpieczeń społecznych związanie sądu (a także organu rentowego) ostateczną decyzją nie ma charakteru bezwzględnie. Istnieje możliwość dokonania ponownych ustaleń warunkujących prawo lub wysokość przyznanego wcześniej świadczenia, jednak dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w art. 114 ust. 1 u.e.r.f.u.s. ZUS nie ma podstaw do ponownego ustalenia emerytury, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r. III UK 150/13; LEX nr 1458793).

W niniejszej sprawie ubezpieczona nie przedłożyła żadnych "nowych" dowodów, które nie byłyby znane w poprzednich postępowaniach zaś przytoczona przez apelującą argumentacja jest pozbawiona racji bytu, bowiem Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w pkt. 2 wyroku.

Przewodniczący: Sędziowie: